



Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

un an Lei 200—
un jumătate an Lei 100—
autorități și instituții Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 36.
Telefon 7-60.

NEGRU INCEPUT DE GUVERNARE

**„Nu zic, s'o fi furat voturi, — dar ce să faci
un biet profesor dacă țara e păcătoasă”**

Discuția asupra validării alegerilor irupt uneori în măturisiri pe cât de amoroase, pe atât de semnificative pentru „ritmul nou” al trinității Argetoianu—Manoilescu—Iorga. Hărțuit fără suflare de reprezentanții opoziției cari au trătat în lumina unor dovezi irefutabile, alegerile din 1 Iunie au constituit o înfruntare batjocură a suveranității populare, d. prof. Iorga n'a putut invoca altă scuză decât neputința d-sale în fața moravurilor noastre politice.

Pentru toate molestările și frângerile de poaste, pentru toate excesurile de zel ale repădușilor guvernamentali, marele profesor nu găsește nici o măsură menită să sancționeze fărădelegea — ci dimpotrivă d. Iorga aruncă toată vina pe obiceiul pământului retransându-se în dosul acelei însultătoare măturisiri „ce să faci un biet profesor, dacă țara e păcătoasă”.

Este într'adevăr pentru întâia oară în analele noastre politice când un președinte de consiliu recunoaște temeiul ilegal și imoral pe care se razimă Parlamentul și cu toate astea are pretenția de a prezida promovarea unui „ritm nou” în viața publică.

Dar d. prof. Iorga a mers mai departe cu măturisirile și într'o altă sedință a Camerei — adresându-se unui deputat maghiar — a spus textual: *Nu zic, s'o fi furat voturi*, dar dv. ați furat sufletul românesc o mie de ani”.

Măturisim am rămas consternați la această recunoaștere a nelegiuirilor violente de urne — recunoaștere cu atât mai gravă cu cât ea e făcută de însuși șeful guvernului.

Noi cunoaștem toate ororile comise în recentele așa zise „alegeri” și reprezentanții opoziției au demonstrat deplin felul în care au fost extrași din urne noii dananachi ai națiunii — dar nu ne așteptam

ca d. Iorga — chinuit poate de remușcări — să recunoască expres operațiile săvârșite.

Scuza dlui Iorga este că dsa a fost neputincios în fața unei țări păcătoase care i-a procurat majorități guvernamentale cu prețiosul concurs al dlui Argetoianu.

Numai cât d. prof. Iorga — care este un mare naiv — nu-și dă seama că prin recunoașterea făcută guvernarea d-sale e pecetluită de pe acum ca o încălcare a legilor și a eticii politice.

Ce ecou va stârni această recunoaștere în străinătate, care va lua la cunoștință din chiar glasul primului-ministru că în România s'au reîntors vremurile de abuz și violare a suveranității populare.

D. Iorga a recunoscut că s'a furat voturi — dar d. Iorga n'a accentuat nici un cuvânt asupra sancțiunilor ce ar fi trebuit luate împotriva celor vinovați. Dimpotrivă cuvântul de ordine a fost să fie validate toate alegerile, în afară se înțelege de cele ale opoziției.

Procedul acesta este cu atât mai revoltător cu cât este practicat de chiar d. prof. Iorga — până ieri un înversunat luptător pentru o sănătoasă și reală viață democratică.

Ne așteptam că după ce d. Iorga a recunoscut păcatul țării de a se fi lăsat terorizată de către o mână de oameni, va lua sancțiunile cuvenite, pentru că astfel guvernarea d-sale începe în zodia fărădelegii, care nu mai proprie nu este să justifice un guvern.

D. Iorga însă n'a dat nici o dovadă în această direcție — ci dimpotrivă dovada s'a făcut în direcția contrară: a recunoscut abuzurile dar fiindcă ele i-au fost de astădată favorabile, n'a înțeles să ia nici o sancțiune.

Negru început de guvernare!

Rezumat al politicii noastre externe din ultimele zile

1. Polemici inutile pe chestia influențelor culturale, politice, economice și tehnice, exercitate de cele două forțe culturale și politice antagonice: Franța și Germania.

2. O desorientare generală în ceiaze privește situarea precisă a României în concertul european post-belic.

3. O exhibiție țigănească de taifas și ciorovăială sentimentală între diferitele organe de presă „indigene” între dânsule, „între dânsule și guvern” și între „dânsule” și o parte a presei franceze, (dacă nu chiar toată).

4. O radicală lipsă de simț al realității care s'a definit la publicității noastre cât la guvernanți.

5. O confuzie lamentabilă între politic, care reprezintă permanentul în viața unui stat și economic care

reprezintă particularul. Pentru acest motiv am asistat la o sfârmare copilărească a punților comode de trecere, care ar fi putut lega și armoniza aceste două aspecte ale vieții noastre de stat.

6. Lipsă completă de demnitate națională, esența oricărei viguroase și fecunde acțiuni statale.

7. Lipsa completă de material documentar și informativ, în lumina unor exacte cifre statistice, privitor la situația generală internă și externă a statelor cu care înțelegem să încheiem acorduri economice menite a ne scoate din situația critică de astăzi.

Această stare precară și de generală confuzie, este singura operă serioasă a guvernului tehnic și provizor Iorga—Argetoianu.

Procesul Viorel V. Tilea — Averescu

D. mareșal Averescu are ce are cu „desrobiții” d-sale. Cu ardelenii. Și în special cu generația tânără ardeleană înregistrată în Chemarea.

Încă nu s'a potolit ecoul stărnit în jurul procesului pe care d. mareșal Averescu mi-l-a făcut cadou astă toamnă — proces ce se va relua peste câteva zile în apel — și șeful partidului poporului, fără popor, a dat în judecată pe fratele Petre Tușea, pe aceeaș temă a ororilor inutile dela 1907.

Dar d. mareșal Averescu nu s'a mulțumit cu atât. Justiția nu e slăbită un moment de plângerile octogenarului dela șoseaua Kiselefi.

De astă dată cel dat în judecată este fratele și președintele nostru iubit Viorel V. Tilea, care într'un discurs a cravașat, se vede prea aspru, unele intenții de ultimă oară ale mareșalului nemângăiat.

Nu ne interesează deocamdată fondul acestui nou proces. El se va desbata la toamnă dacă vom avea norocul — în pretoriul tribunalului din Cluj.

Tot ce vrem să subliniem, e ura fără seamăn a președintelui partidului poporului, contra „Chemării” ardeleni. Gelozia sa senilă împotriva tinereții clototioare, ce se afirmă tot mai larg în ritmul nou al vieții noastre publice. Ura d-sale nesăbuită împotriva Ardealului, pe care nu-l poate înțelege nici în bucuriile, nici în suferințele, nici în manifestațiile lui superioare. Mareșalul Averescu ar vrea să impună și în viața politică o disciplină de cazarmă, în care dsa să stea cu sabia în mână și să dea ordine. Iată ceeace Ardealul care a îndurat destulă robie, nu a putut și nu poate îngădui.

Din primul moment, pornirile donchișotești ale șeful partidului „poporului”, au fost demascate și violent combătute.

Ingerințele electorale de toate nuanțele prin cari mareșalul Averescu își fabrica pe aleșii națiunii, au avut, e adevărat și în Ardeal loc, dar nu fără împotrivire, de multe ori sângeroasă.

Noi știm ce înseamnă libertatea. Prețul ei l-am plătit înzecit. Nu admitem deci ca ea să ne fie știrbită în nici un fel.

Dacă Ardealul ar fi dat dovadă că se lasă tratat docil drept colonie

africană, sentimentele de șef de trib ale mareșalului Averescu ar fi fost altele față de noi. Dar așa dsa nu re are la stomac.

Nu de mult când un oarecare publicist (Rusu-Abrudeanu) a scos de sub tipar faimoasa operă care se ocupă cu „Păcatele Ardelenilor”, mareșalul Averescu a fost cel dintâiu care s'a grăbit să-l felicite.

Iar după declarațiile fratelui V. V. Tilea, năzărindu-i-se alte „păcate” ale Ardealului, a cerut sesizarea justiției.

Dsa desigur invidiază — ca mulți alții — ascendența frumoasă a fratelui Viorel V. Tilea, nepotul lui dr. Ioan Rațiu, care s'a afirmat ca un element de prima mână în viața politică. Fostul subsecretar de la Președinția Consiliului, „desrobitul” V. V. Tilea poate va fi știind lucruri cari nu convin liniei de conduită a dlui Al. Averescu.

Să nu creadă nimenia că „Chemarea” și în deosebi președintele nostru, fratele Viorel V. Tilea, ar dori să ocolească desbaterea acestui proces la bara justiției și a opiniei publice. Obiectivul generației tinere este să lichideze toate moștenirile deficitare ale trecutului și să clădiască o Românie-Nouă pe realități, nu pe legende.

Bazil Gruia.

Miercuri, 24 c. se va relua la Curtea de Apel din Cluj procesul Bazil Gruia—Averescu

Miercuri, 24 c. se reia în fața Curții de Apel procesul intentat de d. mareșal Averescu fratelui Bazil Gruia red. resp. al ziarului nostru. Opinia publică cunoaște substratul și faptele cari au obârșit acest proces care s'a fixat în seria marilor procese politice din România.

Pentru noua desbatere în apel fratele Bazil Gruia va fi asistat de o pleiadă dintre cei mai distinși maeștri ai barei între cari: Dr. Emil Hațieganu, fost ministru, Pompiliu Ionițescu, fost ministru, Radu Rosetti, Dr. Ionel Pop, V. Toncescu, V. V. Stanciu, G. Manea, Dr. Onoriu Cismariu, Hariton Moldovan, Dr. Flaviu Laurențiu, Dr. Cornel Anca, Dr. Pop, etc.

Europa federală.

I.

Incontestabil, problema federalizării țărilor europene face, de un timp încoace, o carieră strălucită. Visători, umanisti, oameni de litere, la început, oameni de știință și de stat, mai târziu, au abordat această chestiune, au studiat-o sub toate aspectele și au conchis că problema aceasta a federalizării Europei, se pune din ce în ce, cu mai multă insistență, la ordinea zilei, pentru de fapt se pune încă demult, însă într-o formă mai atenuată, ca să nu zic, mai puțin alarmantă.

Rățiunea este de tot simplă. Dela terminarea războiului mondial, Europa a decăzut într-un mod absolut și decade încă. Aceasta decadentă, atât sub raportul economic, cât și sub cel politic, moral sau spiritual, este la fel de evidentă. Prăbușirea totală este la un pas. O vedem, o simțim, o trăim.

Dar ceace este mai tragic, este faptul că Europa moare, fără ca europenii să știe acest lucru și dacă pentru estetica cuvântului scris, titlul lucrării mele este cel de mai sus, în sufletul meu trăiește invariabil, expresia: biata Europă!

Nu o spun aceasta cu un sentiment de zădărnici, și mai puțin de renunțare, dar situația a ajuns exact acolo, adică de compătimit. Peste 30 state viețuiesc, se agită și se dușmănesc, pe față sau în ascuns, pe un teritoriu care este mai mic chiar decât jumătate din suprafața Indiei ori Canadei. Rusia sovietică este singură de 4 ori mai mare decât Europa noastră.

Fără întârziere, în toate uzinele continentului nostru, se lucrează mai mult la fabricarea armelor. Budgetele militare ale statelor europene ating cifre fantastice. Descoperirile cele mai ingenioase sunt puse în serviciul războiului, care după toate probabilitățile, dacă se va produce, va întrece în grozăvie chiar cele mai abracadabrante fantezii.

Politica actuală a statelor europene conduce indubitabil la un nou conflict armat. Crize peste crize se succed vertiginos, afară de cea economică, devenită endemică. Lipsesc scântea de care nu ar trebui să ne mirăm prea mult. Ne putem mira cel mult, cum de n'a izbucnit până în prezent.

În ordinea economică, pericolul care ne amenință îmbracă proporții uriașe. Ruina economică a Europei nu este o sperietoare pentru profani. Este o realitate care se proiectează tot mai sumbru pe ecranul actualității și pentru înlăturarea căreia, s'o recunoaștem cu sinceritatea tinereții noastre, nu s'a întreprins încă vre-o acțiune serioasă.

Americile ne bombardează cu produsele lor tot mai ieftine, pe când europenii n'au de lucru și deci de mâncare. Mizeria crește mereu și viața este tot mai scumpă. Cerealele și petrolul românesc, dacă ne gândim la țara noastră,

se isbesc la tot pasul de concurența americană. Și așa se întâmplă în mai toate compartimentele economiei. La cuvintele lui Monroe, care spunea acum 100 de ani: „America a americanilor”, noi n'am răspuns încă nimic, ci din contră i-am lăsat și îi lăsam să-și facă toate mendrele. Ba mai mult. Au început acum și rușii să ne concureze la noi acasă, prin cele mai necinstite mijloace. De ce nu reacționăm? Dar este pueril să se pună o astfel de întrebare. Ce poate face o țară singură față de un colos, cum este cel american, sau chiar cel rusesc. Ce poate face negustorul de detalii în fața trustului?

Mai mult chiar. Dacă pericolul american este strict de esență economică, nu același lucru se poate afirma și despre Rusia sovietică, în acțiunea căreia economicul nu este decât un pretext, un mijloc, aservirea politică fiind ținta supremă. Fără îndoială această amenințare nu poate lăsa rece pe nimeni pentru că atinge însăși ideea de bază a structurii actuale, libertatea.

Natural că această problemă ar deveni caducă în fața unei Europe unite, care ar avea o populație numerică de 2 ori mai mare decât Rusia. Natural ca dumpingul rusesc să nu rămână decât o palidă amintire în urma industriei europene, mai puternică, dar astăzi desorganizată.

Natural să răspundem și noi odată americanilor: „Destul! Europa, europenilor!” Natural că războiul să fie înlăturat, pentru că ce folos să ne omorâm ca și câinii, când nu câștigăm nimic niciunul, ci pierdem cu toții, și învingătorii ca și învinșii, profitând cei cari stau numai și privesc.

Desigur aceste perspective ispitesc pe oricine și în deosebi masele enorme și anonime cari n'au avut până acum, decât un drept și o datorie. Dreptul de a munci și datoria de a suferi totul. Ori esențademocrației este cu totul de altă natură. Este mai umană, mai morală. Și cei cari s'au înrolat în slujba celor mulți au datoria imperativă să atace problema, din toate fronturile. O singură soluție există: uniunea federală a statelor europene.

În limita posibilităților și cunoștințelor voiu căuta să tratez și eu această chestiune pentru că consider o datorie de onoare, pentru tineretul românesc să studieze, să cunoască și să susțină această teză.

Tinerețea nu trebuie să însemneze numai o vârstă în viață, ci și o virtute creatoare.

Tinerețea are la spate un mare istoric, sinteza unui trecut glorios, dar are și în față un și mai mare viitor.

Tinerețea crede cu toată puterea sufletului său neîntinat, în acest viitor măreț.

Gh. I. Popescu.

Presa streină despre alegerile din România

Jurnalul vienez Neue Freie Presse publică într-unu din numerele sale articolul cu titlul de mai sus referitor la noul alegeri din România. „Din compunerea partidelor se poate vedea, că guvernul Iorga, care pe drept sau nedrept este numit „guvernul personal” al Regelui, este sprijinit în primul rând de acel partid care în totdeauna a luptat cu toate mijloacele împotriva reînnoirii Regelui Carol II, și care acum pleacă în lupta electorală împotriva acelor partide, cari întotdeauna, în parte pe față, erau pentru drepturile la tron ale Regelui, în parte aveau o atitudine neutrală binevoitoare. Ei pleacă în lupta electorală în special împotriva național țărăniștilor, al căror parlament a proclamat unanim și cu entuziasm pe Regele Carol II, ca Rege și împotriva tinerilor liberali, al căror șef, George Brătianu, s'a despărțit din cauza manifestării concepției sale carliste de Vintilă Brătianu și vechiul partid liberal.

„Firește că s'au produs schimbări, de acum un an când Carol II al României a aterizat la aerodromul din București. Multe lucruri rele și multe lucruri bune au fost uitate în decursul acestui an. Față de noua situație, partide și politicieni au trecut la alte poziții și la alte puncte de vedere și fără îndoială, moartea lui Vintilă Brătianu a fost evenimentul cel mai important în perioada aceasta de schimbări. Totuși atinge ciudat și te pune pe gânduri, dacă ne înfățișăm schimbarea această prea bruscă. Acel partid care a dus lupta cea mai aprigă împotriva lui Carol II, are acum pe manifestele electorale portretul Regelui. În numele Regelui, liberalii pornesc în lupta electorală, în numele aceluiaș bărbat pe care l-au exilat și proscris odată. De altfel se pune mult pe contul politic al acestui Suveran, care fără îndoială are cea mai sincera dorință să facă tot în interesul țării și al poporului. Sau și de care nu se poate spune că îi este frică de preluarea de răspundere. Este în-

Observațiuni mărunte pe marginea Mesajului Regal.

În mesaj se afirmă răspicat existența „unui trist spectacol al unor continue neînțelegeri care pot compromite instituția parlamentară însăși etc. Noi punem întrebarea firească: odată compromisă instituția parlamentară cu ce va fi înlocuită? Întrebarea se impune cu atât mai mult, cu cât este vorba de o instituție de bază a așezărilor noastre politice „ale cărei origini le găsim și în propriul nostru trecut” cum sună mesajul, iar instituția care-i va urma trebuie să prezinte caracterul de durabilitate și să nu-și albe „nici umbre de origini în propriul nostru trecut”, căci dacă ne-am întoarce dincolo de începuturile vieții parlamentare moderne la noi, am nemeri în plin ev mediu și ne-am izola din complexul determinant al vieții societăților moderne europene. Evident, că nu ne gândim la dictatură, aceasta nefiind o formă de guvernământ permanentă, chiar când am polei-o cu pospaiful ideologie fascist născut din aspră filozofie a violenței. Este știut lucru că mizeria nu se vindecă cu ciomagul ci mai degrabă răbufnește sălbatic sau cum le place la boieri, când o apesi face explozie.

Dealtfel spectacolul luptelor politi-

doelnic, dacă se face prin aceasta un serviciu sistemului monarhic și persoanei monarhului. Numele Regelui, persoanei Regelui, sunt în mijlocul luptei electorale, au devenit mijloace de propagandă și de luptă. În orice caz, Regele va avea partea sa la izbândă pe care desigur o va aduce deocamdată această luptă, dar fortamente i se va atribui și partea la toate rezultatele practice, care vor rezulta. Aceste rezultate pot fi favorabile și se poate presupune ca vor fi, dar stările din viața economică și politica sunt prea critice și dificile, încât ele să fie numai favorabile.

ce nu este degradant și nici trist. Din contra, nouă ni se pare creator, el reprezentând dinamica societății noastre. Un lucru însă, nu pricepem din toată socoteala bine ticluită a mesajului: ni se pare stranie invitația guvernului de a face dragoste cu sila, mai ales după campania de colanții murdare și de insinuări perfide la adresa partidului național-țărănesc în special și-a celorlalte partide de opoziție (vorbim de cele care-au guvernat) în general.

Noi vom înăspri mereu lupta decăteori va fi nevoie, nu vom cruța pe nimeni din adversarii noștri, întrucât cunoaștem prea bine spiritul războinic de operetă, al cavalerilor de pe calea Victoriei, și mai ales astăzi când jocul „răsmiritei reacționare” va putea avea consecințe funeste pentru acei care încearcă să împiedice poporul român din calea liberei și naturale sale dezvoltări. Totdeauna, progresul ideilor sociale, a sfărâmat în puzderii harapnicul și tunul.

Pentru toți acei care înțeleg ritmul vremii și care văd sensul adevărat al crizei prin care trece astăzi lumea, pentru toți acei care în împrejurările de astăzi cetese plini de idealism curat și de nădejde într-un viitor mai bun prefata unor noi forme ale vieții, mai drepte și mai omenești, toate răstoilele și declarațiile actualului guvern „de mari reformatori” sunt și rămân inoperante chiar când se vor traduce în realități concrete. Noi stăm liniștiți, și așteptăm desfășurarea evenimentelor știind precis pe cine paste pericolul, în cazul schimbării bruse a macazului. S'a dus vremea când „boierii” aveau dreptul de pace și de război, de răsmirire și de călărea legilor făcute numai pentru proști. Astăzi nu mai e înțeles în scâlbăci „boierii” Dvoastră!”

Adeziuni

Vorbeau pe stradă doi prelați mureni
Târziu de tot, în asfințit de lună;
— „Să mergem vara asta la Valeni
C'am auzit că țuca-i foarte bună”.

— „Te cred!” țâșni o voce guturală
De laic, beat, articulând cu greu:
— „De m'ai lua, părinte, merg și eu
Să mai ciocnim o țucă culturală!”

Și preoții, lăsând de-o parte morga,
Făgăduesc să-l ia la cârturar,
Se pupă toți apoi sub felinar,
Strigând în cor: „Trăiască domnul lor”

Un popă, scotocind prin buzunare,
A scos o sticlă mare la vedere,
Bău, pe rând, din sticlă fiecare,
Sărbătorind venirea la putere.

În urma lor, fac cruce doi gardiști,
Văzând ce rău se clatină prelatul:
— „Noroc că n'are pentru tot Reg
C'ar umple, nene, țara de iorghii”

AL. O. TEODOREAN

(Din volumul apărut de
„Strofe cu pelin de Maiu — C
Iorga Neculai”.)

O excursiune frumoasă

Cercul excursioniștilor din Oltenia
Banat — fondat în anul 1926 în oraș
T.-Severin — organizează o frumoasă
instructivă excursiune pe Dunăre, pe
seul T.-Severin—Belgrad, cu luxosul
por de pasageri „Uranus” al Societății
D. S. G. din Viena.

Plecarea din portul T.-Severin, Dunăre
necă 28 Iunie 1931 ora 5 dimineața
cis, cu sosirea la Belgrad la ora 9 seară
În Capitala Regatului vecin se va vizita
principalele așezăminte, locurile demne
văzute precum și localitatea Zemlin.

Înapoierea la 30 Iunie, cu sosirea
T.-Severin în aceeași zi ora 11 dimineața
Costul unui bilet de participare 800
de persoană. — Numărul participanților
fiind strict limitat se recomandă urgen-
rea înscrierilor. — Excursiuniștii n'au
voie de pașapoarte. — D-nii ofițeri nu
în haine civile.

Orice înscrieri și trimeri de bani
face până în seara de 20 Iunie 1931
adresa d-lui Iulian Burș, ziarist în T.-
verin, Strada Libertății No. 4.

Persoanele din alte localități pot călători
pe C. F. R. cu 50% reducere.

Către sfârșitul lunii Iulie acest cerc
ganizează a 8 a excursie cu vapo-ul
Dunăre până la Viena. Costul lei 6500
persoană în care se cuprinde: Pașaport
și vize, voiajul dus și întors cl. I-a, biletul
de primul rang la Viena cu între-
nerea completă 4 zile, adică: două me-
pe zi și micul dejun de dimineața. Pli-
bările c'un „Autokar” de lux, însoții
un Guid Conferencier, etc. etc. Durata
cursiunei zece zile.

Regia Autonomă P. T. T.

Anunț.

Regia Autonomă P. T. T. aduce la cu-
noștința publicului că a reluat serviciul
pentru abonamente la ziarele și publica-
țiunile periodice cari apar în țară și în
străinătate.

Oricine se poate abona la ziarul pe care
re-l dorește adresându-se verbal sau
scris la orice oficiu poștal, oficiu auto-
izat sau agenție specială, plătind costul
abonamentului fixat de administrația zia-
rului fără a se percepe vre-o altă taxă
suplimentară.

Abonamentele se pot face pe un an
șase luni, trei luni sau o lună după cum
a stabilit administrația ziarului sau a pu-
blicațiunii periodice respective.

Publicul va cere funcționarului P. T. T.
să-i prezinte lista ziarelor interne sau ex-
terne în cari sunt prevăzute taxele și ter-
menele de abonament pentru fiecare ziar
sau publicațiune periodică în parte.

Pentru orice abonament făcut, publicul
va primi adeverință de sumă plătită în care
va fi indicat și numele abonatului și
titlul ziarului sau publicațiunii și perioada
abonamentului.

Mesajul Regal și ultimele evenimente politice.

Minoritatea socială, depozitara privilegiilor de tot soiul, n'are niciodată dreptate.

Majoritatea a avut, are și va avea întotdeauna dreptate, aceasta fiind dictată de postulatele etice, sociale, politice etc. În această formulă se rezumă tot crezul generației noastre, radical democratice.

Am cetit liniștit și fără nici o pre-judecată de clică mesajul regal și am căutat să desprind din el sensul noului ritm care s'a anunțat cu atâta pompă. Evident, nu m'a surprins faptul că în partea lui economică generală este egal cu zero fiind complet lipsit de soluțiuni concrete, de imediată eficacitate și nici faptul destul de transparent al unor declarații dictatoriale copilăreșe disimulate. Astăzi, după atâta război la conditierilor autohtoni, ne-am obișnuit așa de mult cu violențele mărunte și sterpe, îndreptate de guvernele cu miros de boierie împotriva adversarilor politici, cu ilegalitățile, abuzurile și nedreptățile comise față de imensa majoritate a cetățenilor săraci, încât problema legalității în România, cu vremea se va elimina complet din vocabularul luptelor politice. Desigur, că partizanii legalismului clasic-constituțional vor găsi întotdeauna accente de revoltă, vor protesta cu ultima energie în contra abuzurilor și încălcărilor de lege, dar rândurile lor se vor rări și se vor converti cu vremea la realitățile stridente ale momentului istorico-social prin care trecem.

Partea interesantă însă a mesajului este aceea care face apologia datinei, a cărei mistică a măcinat în mod inutil spiritul rasei noastre dorind de progres, veacuri de-arândul, menținând în cătușele mizeriei și în tunericiul acea majoritate mereu nedreptățită de o minoritate egoistă până la inconștiență. Datina, această vagoasă mănoasă a tuturor oligarhiilor, care-a îmbătat cu apă rece (spirituală se înțelege!) generații întregi de cărturari de treabă, își arată și astăzi colții, mândră de posibilitățile de revenire. Noi nu suntem împotriva datinei, atâta vreme cât ea rămâne de domeniul faptelor istorice, contrare în individualitatea lor prin cronologie și sistematică argumentare, pentru uzul științelor sociale și istorice în genere. Dar în momentul când datina sau tradiția devine un îndreptar al acțiunilor noastre concrete menite a stimula și proteja artele creatoare ale rasei, atunci devenim adversarii neînduplecați ai datinei, ea însemnând în viața unui popor o serie de momente statice, ei nu dinamice, cele din urmă reprezentând elementul viu al rasei, procesul necesar de prefacere în care se înglobează toate virtualitățile creatoare ale ei. Cultul datinei și-al strămoșilor anunțat cu emfază în mesajul monarhiei, împinge guvernul actual pe o cale moartă a istoriei și anunță, mai ales în împrejurările de astăzi, o perioadă de durată indiferentă, a unei guvernări sterpe. Acesta este preluul ritmului nou!

Nu ne putem însă opri aici. Mesajul, conține un pasagiu vag, care prezintă totuși oarecare semnificație. Oriunde se va cere îndreptarea relațiilor actuale, veți avea să dați guvernului meu concursul Domniilor noastre, pentru o prefacere îndrumată pe calea orânduirii definitive a așezămintelor publice.

Prefacere îndrumată pe calea orânduirii definitive a așezămintelor publice?! Nu suspectez nimic. Incerc să realizez logică a pasagiului și văd întâmpin o serioasă rezistență mentală. Lumea este un flux în permanență curgere cel puțin așa cum înfățișează cunoașterea procesului de devenire istorică. Orice prefacere constituie motivul unei noi preferențe. Nu s'a înscăunat încă în gândirea filozofic-istorică teoria prefacerii definitive! Sincer și tineresc avem mărturisit astăzi că comorile telepeunii materialiste a istoriei, substrat dialectic hegelian, încep

a-și arăta și pe aceste meleaguri selipirile lor ademenitoare pentru conștiințele tineresti setoase de „prefacere”. Ne vine greu, nouă celor tineri mai ales, să neglijem voita puterea propulzivă care se degajează din forțele inexprimabile ale istoriei. Viața tinde a se reconstrui automat aproape un alt plan mai înalt și-ar fi trist ca din întreg potențialul energetic al rasei, să se desprindă numai nota firavă a unui „legitimism” sterp și rău înțeles. Legitim, în înțeles etico-social, este tot ce dă expresie ideii de justiție socială, concretizată într-o orânduire conformă aspirațiilor noastre ideale. Desigur, că multora dintre cetitorii noștri, o să li se pară ciudată această analiză lăleatică a unui pasagiu șters și insignifiant în aparență, din mesajul tronului. Pentru noi însă aici stă nodul problemei actualei guvernări. Pasagiul cu pricina, exprimă complet ideea datinei, pe care guvernul în înțelegerea lui tradiționalistă și reacționară tinde să o înșeuze definitiv. Guvernul actual nu aduce nimic nou. Toată arta guvernării lui este pur tehnică, neglijând complet chestia etico-socială. După cum reiese clar din cuprinsul mesajului neajunsurile crizei social-economice și social-politice de astăzi au o unică și exclusivă cauză: neglijarea datinei și înlocuirea ei prin instituții de cultură și civilizație moderne, nepotrivite pe trupul plugăresc al nației noastre. Cu alte cuvinte, guvernarea profesorului Iorga, va reprezenta ideea semănătorismului „în mars!” Credeam că am lichidat odată pentru totdeauna această inofensivă (ieri se înțelege, mișcare li terară, și nu ne-am închipuit nici odată că se va traduce vreodată în acțiuni politice. Este just, că criza social-economică și social-politică prin care trecem noi și celelalte națiuni europene, este consecința firească a dezvoltării societăților moderne capitaliste, dar acest fapt nu ne poate determina pentru nimic în lume să aruncăm ancora spiritului la începutul sumbrului Ev mediu.

Vrem să rămânem un stat primitiv agrar, ajustat mereu tradiției noastre plugărești? Este în interesul superior al rasei noastre de a rămâne la așezările primare sătești, cu căsuțe agățate pe dealuri înflorite, sub poale de pădure, cu curți spațioase, pline cu petece de iarbă grasă și cu bălgi? Atunci, nu ne rămâne altceva de făcut, decât să ajustăm mereu statul realității noastre rurale, și să eliminăm cu înecet instituțiile moderne democratice. Atunci, vom deveni o oază de liniște, un parc sălbatic de recreație pentru voiajorii obosiți ai occidentului — o mică colonie economică. Voința noastră, însă, a generației tinere a Ardealului este alta și'n consecință și metodele de guvernare pe care noi le preconizăm vor fi altele.

Tinem să se știe de la început un lucru: ne plac acțiunile sincere, cu efecte directe în viața materială și morală a maselor. Minoritatea socială nu va intra de aci înainte în sfera preocupărilor noastre, decât în măsura în care își ajustează sau mai precis își subordonează interesele ei, intereselor majorității muncitoare. Știm însă de la început, că vom fi scutiți de această „plăcere”. Și pentru uzul metodologic al cunoașterii realităților social-economice și social-politice din România ne fixăm un punct luminos de orientare: conflictul ireductibil între minoritatea bogatilor și majoritatea săracilor. Așa și numai așa se poate pune problema, în mod clar, în societatea noastră agrară. Toate eforturile noastre se vor îndrepta spre aservirea tehnicii a minorității conștiente și egoiste, pentru scopurile majorității nedreptățite, pe care vom să o ridicăm pe planul culturii și civilizației europene. Dealtfel într'acolo ne îndreptă și starea de incertitudine a raporturilor social-economice existente și lipsa de busolă

a păturii suprapuse, care se macină într-o atitudine de provizorat și expectativă. Actele de guvernare pur tehnică și administrativă ale actualului cabinet vor fi de scurtă seadentă și fără efecte apreciable.

Guvernul Iorga, în lumina ultimelor evenimente politice, trăiește într-o atmosferă de precaritate a puterii, ceea ce infirmă de la început toate așa zisele lui proiecte novatoare. În suși mesajul regal, prin cuprinsul lui aprogramatic pecețluiește soarta „asociațiunii precare și vremelnice pentru exploatarea bucuriilor puterii”. Patrimoniului colosal (de inerție pe care l'aduce guvernul Iorga, îi va urma o acțiune înviorătoare pătrunsă de spiritul noutății, creației, organizației după un plan rațional de ansamblu și-a reconstrucției sociale, care, de bună seamă, vor fi în stare să desmortească și să scuture puțin din somnolență sau cum spune mesajul „să trezească inițiativele adormite” (individuale mai ales, curățite puțin de egoismul lor primitiv. Numai un pic curățite).

Până atunci însă, neglijând trecutele, actualele și eventualele ilegalități, abuzuri, incorectitudini și toate combinațiile politice de ultimă oră, toate supărările și matrapazlăcurile partidelor mari și mici, vom explora vânoș vâna de aur a mizeriei majoritare, a cărei prezență va fi un neînterupt stimulent de creație politică. Numai triumful „definitiv” al majorității sărace, ne va îndemna să redactăm un mesaj de aspră și masivă durabilitate. Așa sau răsfraț în conștiința tineretii ardeleni, cuprinsul mesajului regal, prin care s'a deschis actuala sesiune parlamentară extraordinară și ultimele evenimente politice.

PETRE TUTEA.

P. S. Până una alta, atragem atențiunea guvernului, că în țara aceasta sunt întreprinderi comerciale și industriale în care se lucrează peste 8 ore, mai precis peste 14, că această spoliatare colonială se petrece sub supravegherea „bine intenționată” a unor inspectori ai muncii, că țărănul român (depozitarul binecuvântatei datini!) ajuns la sapă de lemn se subalimentează și se cretinizează în masă, că internatele școlare s'au transformat în centre de tuberculizare, iar școlile publice prin metodele lor de instrucție și educație sunt focare de imbecilizare colectivă; că copii săraci și cuminți se istovesc de pomana sau păzesc purceii și găstele, iar cei bogati și proști își pavoazează pentru gloria spirituală a neamului scăfârșia cu vânt intelectual. Știm precis că guvernul nu va lua nici o măsură, împiedicat fiind de datina și de faptul „că țara e păcătoasă” dar noi îi aducem la cunoștință toate acestea așa ca simpli și onesti cetățeni.

* S'a deschis chioscul din Parc sub noua conducere a dlui Subaticu cunoscutul cofetar din Cluj. Singurul loc de recreație a Clujului unde se poate petrece admirabil și la aer liber. Bucătărie aleasă. Mâncări bine pregătite se vor servi cu prețuri moderate. Costiță la grătar două felii 35 lei. 1 kg. vin bun 40 lei. În permanență prăjituri și înghețată proaspătă mai ieftine ca ori și unde. 23

Primăria Municipiului Cluj.

No. 9869—1931.

Anunț.

Municipiul Cluj publică a doua licitație cu oferte în scris, închise și sigilate pentru închirierea pe durata de 3 (trei) ani dela 15 Iulie 1931 a următoarelor localuri de prăvălie situate în clădirea Primăriei din Calea Regele Ferdinand No. 28a colț cu str. Bariju:

1. Localul No. 3, ocupat de d-na Schwartz Elena;
2. Localul No. 13, ocupat de d. Balla Ioan;
3. Localul No. 14, ocupat de d. Kir-kosa Iuliu;
4. Localul No. 15, ocupat de d. Matis Mihai.

Licitatia se va ține în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 88—110 din legea Contabilității publice în ziua de 9 Iulie 1931, orele 11 a. m. înaintea Comisiei de licitații, sala de ședință.

Odată cu predarea ofertelor, concurenții vor preda la mâna d-lui președinte al Comisiei numite o garanție provizorie în numerar sau efecte garantate de stat egală cu 5% din suma oferită drept chirie pentru durata susindicată.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biurolul Serviciului economic. Cluj, la 13 Iunie 1931.

Primăria Municipiului Cluj.

Primăria Municipiului Cluj.

No. 8793—1931.

Anunț de licitație.

Primăria Municipiului Cluj publică concurs pentru pavarea și nivelarea străzilor Gașdău, Aron Pumnul și Florian cu bolovani de râu. Termenul de executare a lucrărilor 30 zile.

Ofertanții vor depune o garanție de 5% în efecte de Stat sau numerar. Caetul de sarcini, seria prețurilor, devizul planurile se pot vedea între orele 11—13 a. m. în biroul Serv. tehnic str. Cogălniceanu 4 et. I, unde se pot primi toate deslușirile necesare. Valoarea devizului este 217.150 — Lei

Licitatia se va ține în conformitate cu Legea Contabilității publice și Reg. Of. Centr. de licitații la 16 Iulie 1931 ora 11 a. m. unde se vor înainta ofertele în plic închis și sigilat.

Cluj, la 5 Iunie 1931.

Primăria Municipiului Cluj.

Primăria Municipiului Cluj.

No. 900—1931.

Anunț de licitație.

Primăria Municipiului Cluj publică concurs pentru repararea generală a pavajului bolovani din str. Londrei din Cluj. Suprafața de reparat și de refăcut cu bolovani de râu 4000 m², complectare cu pavaj nou bolovani 400 m².

Toate lucrările vor fi terminate în 50 zile de lucru. Ofertanții vor depune o garanție de 5% în numerar sau efecte garantate de Stat. Valoarea devizului 152.000 Lei. La licitație vor putea lua parte numai antreprenorii pavajori cu brevet industrial.

Caetul de sarcini, seria și analiza prețurilor, devizul se pot vedea zilnic între orele 11—13 a. m. în biroul Serv. tehnic Cluj str. Cogălniceanu 4 et. I, unde se pot primi deslușirile necesare. Licitatia se va ține înaintea comisiei de licitații în conformitate cu L. C. P. și Reg. Of. Centr. de licitații.

Ofertele închise și sigilate se vor înainta în sala de ședință a Primăriei Cluj în ziua de 16 Iulie 1931 ora 11 a. m.

Cluj, la 5 Iunie 1931.

Primăria Municipiului Cluj.

VINURI

Fetița virgină și Rizling din Teaca a sosit la Hotel și restaurant cu grădină de vară

„COROANA“

CALEA VICTORIEI

Lăutar cântăreț cântă zilnic cu orchestra sa Ludovig Virag.

Asta ne mai trebuia!

Punctele dela Botoșani și caracterul național-unitar al statului român.

Mesagiul recent — opera guvernului Iorga — a stârnit în rândurile tuturor adevăraților patrioți o legitimă nedumerire dublată de o tumultuoasă revoltă.

Cele câteva dubioase pasagii prin care s'a aruncat sămânța controverSELOR celor mai păgubitoare și-au dat roadele mai curând de cât se credea.

Mai ales pasagiul unde prin câteva propoziții vinovate se preciza o quasi-renunțare a formulei înscrisă în Constituție, că „România este un stat național unitar”, a umplut piepturile concetățenilor noștri minoritari de o frenetică bucurie.

Lăsăm deocamdată comentariile noastre la o parte pentru a face loc reflexiilor făcute pe marginea mesajului, de către deputatul maghiar Jakabffy. Iată ce declarații a făcut deputatul Jakabffy ziarului Brassói Lapok:

„In părțile introductive ale mesajului sunt pasagii importante, cari nu pot rămâne nerelevate. Se constată anume, că în România locuiesc popoare diferite, printre cari poporul român ar avea întâietatea.

Această constatare este de o semnificație deosebită dacă vom lua în considerare, că în Constituție, România este decretată în mod foarte greșit și fără temei de stat național. Iată acum prin graiul Suvranului se constată, că aici locuiesc mai multe popoare, dintre cari românii au un rol de frunte.

Această constatare, noi o considerăm în conformitate cu starea faptică reală și am înțeles din ea, că Regele și guvernul său au renunțat la părerea oficială, de care erau animați creatorii constituției actuale și cari au disconsiderat cu totul faptul indiscutabil, că România în una treia parte a ei (?) este locuită de minorități etnice neromâne și drept aceea statul român nu poate fi considerat de un stat național.

Credem că orice român conștient își dă seama de neiertata greșală pe care actualul guvern a făcut-o în dauna preceptelor noastre naționale, renunțând (conștient sau inconștient?) la caracterul unitar al statului român.

Este cea mai teribilă armă pe care le-o dăm noi însuși-ne dușmanilor noștri, tocmai acum când problema revizionismului este mai frământată ca niciodată.

N'a fost suficientă crearea unui departament al minorităților, promisiunea că în curând Ardealul va avea o Universitate maghiară, a trebuit să ajungem la tristul episod al renunțării tocmai la ceace am câștigat cu sângele alor 800.000 de mucenici ai unității naționale.

Numai cât renunțarea făcută de șeful guvernului n'are absolut nici o valoare pentru noi. Ea este o simplă frază de demagogie politică pe care noi nu o putem accepta.

Nu cumva aceste sunt punctele dela Botoșani ale prof. Iorga?

Sinteza istorico — caragellană, pe baze idealiste — exclusiviste.

Când un popor, adică pardon, națiune, nu progresează stă pe loc, ba mai mult dă îndărăt. România sau va progresa sau va da îndărăt, din această dilemă nu va putea ieși.

Viața în paradisul bolșevic.

„Independence Belge” comunică asupra raționării alimentelor în Rusia următoarele date interesante: Muncitorul rusesc are drept în momentul de față la: 1 kg. pâine pe zi, 300 gr. carne de 3 ori în decursul alor 10 zile, 300 gr. unt, 1 pachet de macaroane, 3 funzi (cca 1'35 kg.) zahăr și 10 ouă odată pe lună. Laptele este rezervat exclusiv pentru copii și anume o jumătate litru pe zi și de copii. Zarzavaturile nu sunt raționate.

Aceste rațiuni sunt considerate ca absolut insuficiente, așa că muncitorul este nevoit să cumpere din mână liberă cel puțin un sfert din cantitatea necesară unei alimentări normale. Prețurile respective sunt chiar la cooperativele de aprovizionare ale Statului extraordinar de urcate și anume: 1 kg. de unt lei 2'50, 1 fund (cca 1/2 kg.) de carne lei 300, 10 ouă 82 lei.

Prețurile pe piața liberă, pentru alimentele ce nu se cumpără cu cartele, sunt într'adevăr fantastice: Untul lei 1.025 per 1/2 kg., 10 oua 282 lei, 1/2 kg. carne lei 560. Prețul normal al unei mese pentru muncitori, constând din o supă de sfeclă roșie, carne sărată, cartofi și castraveți costă 90 lei. Trei mese luate în afară de casă consumă 2/3 din venitul mediu al unui muncitor rus. Raționarea ar fi în definitiv cel mai mic neajuns, dacă repartiția alimentelor s'ar face după anumite metode, ceace însă nu este cazul. Se socotește că fiecare familie stă zilnic 2 ceasuri „coadă” în fața ușilor prăvăliilor de alimente ale Statului.

Programul industrial al Sovietelor a fost dezbatut la o întrunire publică a industrișilor englezi de către Comandar Ballaies.

Oratorul spune, că un popor sclăvit de 160 milioane de locuitori, care a fost con-

duc la o mașinărie modernă de producție în masse și primește subvenție și ajutor din partea sistemului, pe care vrea să-l distrugă, reprezintă un articol de proporțiuni incalculabile pentru economia europeană. Cu toate acestea planul quinquenal și politica economică a Rusiei ar putea fi, încă și azi, nimicite, dacă Anglia și-ar închide piețele față de produsele sovietice. Oprirea totală a importului de mărfuri rusești, ar avea rezultat pentru că în Rusia așa zicând nu există bani, Rubla, al cărei curs oficial este 2 sh. 1 1/2 d, se poate procura în orașele de graniță cu 1 1/2 d, adică în loc de cca 86 lei cu cca 5, 10 lei, unde banul rusesc se reintroduce prin contrabandă în Rusia. Nici o bancă europeană nu primește bani rusești în cantități mai mari, de aceea Rusia este nevoită să-și procure devizele necesare plății importului ei prin exportul produselor proprii, pentru care cere lire sterline sau dollari. Dacă s'ar închide piața engleză, Rusia ar pierde un câmp de desfacere, care a cumpărat în ultimii 6 ani mărfuri rusești în valoare de 138.769.000 — lire sterline, acordând în același timp credite mari, cu ajutorul cărora Rusia a cumpărat în bună parte mașini americane.

Actualmente ar fi oprit importul produselor rusești în România și Kanada, iar alte state, ca Belgia și Franța reglementează acest import cu sistemul de licență. America a interzis importul tuturor mărfurilor produse în închisorile rusești și această restrângere a importului va fi considerabil extinsă. Oratorul încheie cu aceea, că dacă Anglia ar opri importul produselor rusești, planul quinquenal ar fi sortit peirei.

REDACTOR RESPONSABIL:
BAZIL GRUIA

„Lăsați-i să vorbească, iar D-voastră votați”

Ultima lozincă a d-lui Argetoianu, regisorul „ritmului nou” este ordinul dat majorităților guvernamentale: „Lăsați-i să vorbească, iar dv. votați”.

După toate mostrele întâmplare în prima săptămână a guvernului Iorga, ordinul d-lui Argetoianu — deși extrem de semnificativ pentru mentalitatea actualilor stăpâni ai țării — nu mai prezintă o specială importanță.

Totuși nu ne-am putut reține de a nu sublinia zodia sub care își începe activitatea actualul Parlament. O activitate fără

nici o libertate, fără nici o în-

nici o independență.

Deputații aleși pe listele așazisei „Uniuni Naționale” nu vor putea articula nici un cuvânt din convingere personală, ei sunt hărăziți dela început unei robii de club, unei discipline de cazarmă, cu ordine a căror inexecutare se pedepsește instantaneu cu degradare și carceră.

Incepută sub auspiciile aceste, guvernarea d-lui Iorga — poartă în sine dela primii pași fructul pierzaniei, care o va doborî mai curând decât se crede.

Reforma învățământului superior.

Reforma învățământului superior, compoartă rezolvarea unui întreg sir de probleme care se desprind din necesitățile universităților moderne. Aceste necesități se pot grupa și ordona astfel: necesități etice, sociale, intelectuale, politice, materiale și de strictă organizare tehnică a instrucției și educației. Într'aci și modul și locul de așezare al universității, centralizarea întregului învățământ superior sub raportul organizației și-al spiritului care trebuie să se desvolte în marea academie. Nu avem nimic de obiectat în ceiace privește scurtimea proiectului de lege pentru învățământul superior făurit de d. Iorga. Nu facem parte din acea categorie de veșnic timorați pe chestia permanentă a legalității, întrucât acest principiu a fost cauza directă a zecilor de mii de articole confuze și contradictorii, sau mai precis sterpe, mai ales în ceiace privește legiurile fundamentale care ordonează și îndrumă viața noastră culturală, economică și de stat. Procedul legislativ al legilor scurte, în care să se concretizeze marile principii ale vieții moderne, metoda prin care se trece dela dreptul formal și tal-mudic în care realitatea vie și dreptatea se pierd ca într'un labirint de texte întortochiate și inutile, la dreptul pragmatic sau mai exact concret ni-l-am însușit cu mult înaintea apostolului dela Văleni. De aceea noi nu dăm alarma în jurul scurtimei actualului proiect de reformă a învățământului superior, cum au făcut câteva gazete legaliste și clasic-democratice din capitală, ci ne mulțumim să discutăm principiile concretizate într'insul. Într'adevăr aici ne deosebim fundamental.

Nu înțelegem autonomia universitară, această reminiscență cavalierească și neroadă, sub nici un raport. Nu înțelegem crearea unei insule de privilegiați, a unei caste a oligarhiei spirituale, unde știința se face și organizează după tipicuri dogmatice streine de anșamblul vieții. Numai cine a trecut prin universitatea românească, își dă seama de atmosfera asfixiantă a clicilor universitare, de clanurile familiare care-și însușesc cu drept de proprietate și de succesiune catedrele, de hațărurile scabroase care mișună în sânul Almei mater. Foarte sumar se putea remedia acest lucru: desființarea autonomiei universitare și crearea unui organ central interuniversitar, cu dreptul de control și îndrumare, organ care să fie auxiliarul prețios al puterii centrale politice, obligată a ține socoteală de sugestiile sale utile (înțelegând practice). Legea, trebuie să oblige universitățile să țină pas cu ritmul vremii, să fie laboratoarele marilor prefaceri spirituale și materiale ale lumii, căci alfel, aceste așa zise focare de cultură, rămân decoruri inutile și costisitoare. Universitățile noastre oferă cercetătorului aspectul unui paradox cultural și social. În loc ca autonomia universitară să stimuleze avânturile generoase și creatoare ale evului modern, în loc să fie adevărate insule de libertate spirituală, unde să troneze numai pasiunea cercetării adevărului, aceste universități românești sunt adevărate cetăți reacționare. Universitatea română modernă nu și-a justificat până astăzi prin firava conștiință care ațipește într'însa, autonomia.

Ea trebuiește anexată forțelor politice superioare, care reprezintă procesul de neîntrepruptă prefacere a societății românești. Aceasta în ceiace privește autonomia. Dar universitatea modernă, care trebuie, cum am spus mai sus să fie încadrată în

viața socială și de stat, are imense nevoi materiale. D. Iorga, fiind la autonomia universitară, la început parțială, ca mai târziu să ajungem la autonomia completă, în care statul să nu aducă nici un aport material și organizatoric, ci pur polițienesc. Este un instrument, noua orânduire, de împiedecare a săracilor de a ajunge la o înaltă cultură tehnică și sufletească.

Pentru noi însă, generația zilei de azi și de mâine, marea universitate românească nu cunoaște economia bugetară. Ori ce piedică s'ar pune creierii vastei universități moderne se va izbi de îndărătnicia noastră. Pe noi nu ne sperie imaginea fecundă a proletarietului intelectual, purtătorul spiritual ale ziilor de mâine. Vom lupta cu ultima energie în contra acelor, care vor crea piedici materiale, culturale sau de altă natură masselor, în tendința lor neînteruptă de ascensiune la lumină. Întrucât vei realiza o înfăptuire oligarhică și reacționară prin reforma învățământului superior, să știi D-le profesor Iorga, că mâine vom face tabula rasa din toată creația d-tale. Să fim înțeleși. P. T.

Modificarea legii administrative.

Legea administrativă va fi precedată de o lege provizorie, prin care se instituie comisii interimare, se desființează directorate, prefect administrativ, adică se strică tot ce-a creat național-țărăniștii. Pentru punerea în aplicare a legii provizorii se vor face atâtea cheltuieli, cât va fi necesar pentru compensarea economiilor realizate (?) prin desființarea vechei orânduiri. Desigur că acest lucru se face din nevoia unui echilibru bugetar. Guvernul tuturor echilibrelor, nu aduce nimic nou, ci ceiace privește veșnica simplificare a aparatului administrativ și lipsa acestui nou care ar indica o umbră măcar de progres ne scutește de mai aborda economia reformei ne-reformatoare. Săcăiala asta negativă creiază țării o atmosferă de prozorat și de incertitudine și ne surprinde cu atât mai mult pasiune reformatoare a guvernului de tehnicieni, cu cât nici în intenția creierului actualului cabinet, nici rostul precis al acestei guvernări tranziție (tehnică) nu s'a fixat nevoia de reforme juridice, acestea fiind inoperante atâtea vreme cât revoluționează o stare de lucruri existentă, ci singura misiune a actualului guvern, conform firei sale ar fi fost de a face în limita posibilităților, gospodărie omenească Natural, în momentul când noi vom guverna, vom desființa toate zizele reforme, care se înfăptuiesc astăzi, nu numai din nevoia a apăsătoare vechile reforme, ci mai ales din nevoia de ține pas vremii. Și așa mereu.